

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Balv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 482 Lel.

Fél évre 216 Lel.

Negyed évre 108 Lel.

Havonta 86 Lel.

Hirdetések díjszabás szerinti
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Egy mostoha városrész

A városi tanács mai ülésén a Mosóczy-telep lakóinak egy kérelme került szóba. A telep lakóit a városrész elhanyagolt utcáinak kikövezését és feljavítását kéri egy terjedelmes beadványban s a kérésnek súlyos indokai közül mindegyik olyan figyelemre méltó, hogy a városi tanács nem tehetett ki és a főmérnöknek sürgős megbízást adott a telep rendezési terveinek elkészítésére. Ezzel megoldódik a Mosóczy-telep régóta vajudó fölfrissítési problémája, mert az ottaniak nem első ízben terjesztik be jogos igényeiket a város elé.

Amikor erről a nagyon fontos városrendezési feladatról írunk, önkéntelenül is a német városrendezési politika rezonál föl bennünk. S ezzel a német rendszerű városfejlesztési programmal együtt egy — ma már fogalomná nőtt — típus elevenedik meg: a „Kleinbürger” típusa. Igen, itt van a Kleinbürger, a kispolgár, az ő szükromért, de egészséges életkövetelései, a bevont horizont, de józan és mérsékelt város-filozófiájával, mint a támasztéka, a fegyelmező, s a legmegbízhatóbb adóalanya minden községi alakulatnak. A kispolgár fogalma magába zárja a megbízhatóságot, ezt a társadalmi értéktényezőt, kétségtelenül alapját a városi és később az állami életnek is. Mint ilyen, talán szürke és egyszerű figura ő, aranylánccal a mellényzsebben, s a vasárnapi sörökkel esetleg, de forradalmi gondolkodás híján: ám már regény is íródott a kispolgárról s a kispolgári regényekben Európa történetét lehet felfedezni. Valahogy a kispolgár az az elem, amelyet nem ránt sohasem a szélsőségek felé a kor hisztériája, a kispolgár az a bázis, amelyiken építeni lehet és amelyik ha kell, az adót éppen olyan pontosan teszi le az államélet serpenyőjébe, mint a katonát a militarizmus fegyverkezéséi közé. — Vasutas, kisgazda, kisbirtokos, gyári üzemvezető, vagy józanfejű és öntudatos iparos: ilyesmi rétegekből tevődik össze a kispolgár s ilyen kispolgárok lakják a Mosóczy-telep elhanyagolt utcárait. Odakint, nyugaton, éppen ez az a réteg, amelynek egy városi adminisztráció keretén belül a legkedvezőbb létfeltételek adódnak mindig. A német tisztviselőtelepek reprodukcióira még a „Die Kunst” békebeli évfolyamaiból emlékezünk. Egész városrészek emelkedtek Karlsruhában, Berlinben, Frankfurt am Main-ben e rétegződés kedvéért. Kis, békés, zöld zsalugáterés villák fehérre csiszolt falaihoz zöld zsalugáterek mosolya villan elő és a házacskák körül zöldelő kert, veteményes pázsit jelenti a

gazdasági konszolidációt is. A stájer Grázban például kispolgár már a nyugalmazott osztrák katonatiszt, akinek bérelt villája a Schlossbergen enyhe megnyugvás a lakó számára éppen úgy, mint az idegennek. Minden alkalmat megragad a város, hogy a kispolgár nyugalmas és gondtalan életét biztosítsa, a takarékpénztárak hitele éppen az ilyen stihusu emberek számára virul a legminimálisabb kamattal. Ez van odakint. Nyugaton.

Egy város belső konszolidációját nem jelenti egyedül a főutcán kivilágított korzója, vagy egy-két park tennisz-groundja. Város, igazi és európai értelemben véve, mégis csak az, amelynek a külváros is belvárosi jelleget mutat. Az őszinte belső városi adminisztrációnak nem lehet mostohája egyetlen terület sem, a községi szervezet határain belül. S mivel tudjuk, hogy a Mosóczy-telep becsületes lakói éppen a konszolidált városi életnek alkotják komoly emberbázisait, e közlemény legyen az ő érdeklükben való beszéd. A tanácsnak, most már a főmérnökkel együtt, a Mosóczy-telep utca-kövezésén túl legyen ezzel a mostoha városrészszel egyéb gondja is. Igyekezzenek a belvárost, s a belvárossal való nexust egyszerűbbé tenni, módját ejteni annak, hogy

a centrumból kisugárzó kultura egész reflektorát kaphassa a kispolgár, ne csak a részleteket.

Ezt a ma megszavazott utcarendezést csak bevezető lépésnek szeretnők betudni és hinni, hogy az utcarendezésből külvárosrende-

zés, s e rendezés árán a külvárosból belvárosi élet lesz. Egy lépéssel mindenesetre közelebb leszünk ahhoz a Nagy-Aradhoz, amelynek konturjait a város körzetében lévő falvak idecsatolása amúgy is biztosítja.

Védelem a nemzeti kisebbségeknek

(Fontos javaslatok a népszövetségi ligák uniója előtt. — Kínos incidens a tegnapi ülésen.)

Bécsből táviratozzák: A népszövetségi ligák tegnapi ülésén a politikai bizottságban kínos incidens történt. Kyrvo bolgár delegátus azt javasolta, hogy a macedón kérdést terjesszék a népszövetség elé megvizsgálás végett. Czerovic jugoszláv delegátus a javaslatot meglepetésnek és illoyális eljárásnak minősítette. Hovet svájci elnök e kifejezésért rendreutasította Czerovicot és megfenyegette, hogy megvonja tőle a szót, ha nem vonja vissza sértő kifejezését. — Járása ellen és elhagyta az ülést. A csehek közbelépésére sikerült elintézni az incidens. A bolgár javaslatot enyhített szövegében elfogadták.

A teljes ülésen a Kisebbségi albizottság tizennégy határozati javaslatot nyújtott be. Az első szerint a szerződéses kötelezettségek nélküli államok is kötelesek ugyan úgy megvédeni a kisebbségek jogait, mint amelyeket erre szerződés kötelez. A második javaslat szerint állandó nemzetközi szervezet alakítandó a nemzeti, nyelvi és vallási kisebbségek számára. 3. A helyi viszonyok szerint biztosítandó a kisebbségeknek az önkormányzat lehetősége. 4. A szerződéses kötelezettségű államokban a kisebbségek jogai ellenőrzésére egy vagy több vegyes bizottság állítandó fel. Az 5. és 6. javaslat a törökországi kisebbségekről szól. 7. Valamennyi állam kisebbségi

A valuta-harc tőr

matadorjai és letörtjei.

(Az Aradi Közlöny zürichi levelezőjétől.) A dollár ma az érték-mérő ma a világpiacra és éppen ezért az egyes valuták helyzetét nem fejezi ki tökéletesen a zürichi devizaárfolyam, még pedig azért, mert maga a svájci frank is állandó változó viszonylatban van a dollár árfolyamával és ekként Zürich jegyzéke nem irányíthatja a világpiacot. A zürichi jegyzésnek különben csak a magyar és az osztrák piacra van nagy hatással a berlini devizapiacot már New York, a párisi London és Genf, a milánói Genf és Páris irányítja. Ha a dollár árfolyamát állandónak tekintik, akkor az egyes valuták helyzetében meglehetősen érdekes alakulást tapasztalhatunk. Ekkor láthatjuk, hogy 1923. január elseje óta melyik valuta erősítette meg árfolyamát és melyik gyöngült. A dollárhoz képest csupán három pénz erősödik a világpiacra: a bolgár leva, a finn márka, és a jugoszláv dinár. A bolgár leva január elseje óta husz százalékkal emelkedett, míg a finn már-

ka új év óta januárban esett, azután április vége felé a dollár mellett már tizszázalékos árfolyamást ért el, amde ez a javulása az utolsó napokban mintegy hat százalékra csökkent le. A jugoszláv dinár, amely januárban árfolyamának 10 százalékát elvesztette, lassan fejlődni kezdett és ma már világpárisban mintegy négyszázalékos emelkedést ért el. Két olyan valuta van, amely rövid ideig emelkedett a dollárral szemben. Egyik a norvég korona, amely januárban mintegy két százalékkal fölébe emelkedett a dollárnak, azóta azonban fokozatosan esik, úgy hogy ma már esése mintegy tizenkét százalék. Mig Finnország és Jugoszlávia igyekeznek erősíteni valutájukat, addig Norvégia mesterséges inflációval teszi rosszabbá koronáját, mert a norvég kivétel az árfolyamemelkedés folytán állandóan csökken és Norvégiában egymásután buktak meg a bankok. Mesterséges infláció a politikája Japánnak is, ahol a jen januárban mintegy hat százalékkal volt már jobb, mint a dollár, úgy hogy február elején a japánok két százalékkal a dollár alá csökkentették a

jen árfolyamát. A japán valuta azóta stabilen áll, még pedig azért, mert Japánnak nem érdeke a keleti piac szempontjából, hogy drágább legyen, mint az amerikai áru. Japán és az Unió versengése, a kínai piacon tette szükségessé Japán számára, hogy árfolyamcsökkenéssel védelmezze mez üzleti érdekeit.

Olyan valuta, mely ujesztendő óta ide-oda inog a dollárral szemben, csak egyetlenegy van, a fontsterling, amely árfolyamával állandóan növekedett az év eleje óta két-három százalékkal volt mindig magasabb, mint a múlt évben, mignem az utolsó napokban a fontsterling ismét alá csökkent. Január óta nem változtatta árfolyamát az osztrák korona és alig egy százalékkal csökkent a svéd korona is, miután Svédország Norvégia példájára szintén kénytelen volt az infláció eszközéhez nyulni.

A dollárral szemben ujév óta néhány százalékos csökkenése van a holland forintnak, a spanyol pezotának, az argentiniai pezotának, míg a svájci frank súlyedése ma már a dollárral szemben hét

Mindenki lehet feljelentő.

Hogy nyomoznak és ítélkeznek a spekulatív-törvény alapján?

— Az Aradi Közlöny számára ismerteti: dr. Dónes Jakab. —

(25. §.) Bármely polgár, aki másoktól tudomást szerez valamely, ezen törvény szerint büntetendő cselekményről vagy önmagának van ezekről tudomása, sajátkezűleg aláírt írásban kérheti az alább felsorolt illetékes hivatali közegek bármelyikétől, hogy azonnal nyomozzon és állapítsa meg azokat a tényeket, amelyek a büntetendő cselekmények megállapítására és a bűnösök üldözésére szük ségesek.

Azon illetékes hivatali közeg, a kihez az írásbeli kérelem intéz tet, ha a nyomozást és megállá pitást igazolatlanul nem teljesíti, hivatali kötelesség megtagadása miatt a büntető törvény szerint büntetendő.

(26. §.) Az ezen törvény szeri nt büntetendő cselekményeket személyesen megállapítják a kö vetkező hivatali közegek: a vizs gálóbíró, a falusi járásbírók és helyetteseik, az ügyészség tag jai, a rendőrségi felügyelők, a rendőrségi főnökök és igazgatók, a falusi csendőrség tisztjei, a pri márok és helyetteseik, közigazga tási felügyelők, prefektusok és al prefektusok, szolgabírák vagy ha sonhatáskörű hivatalos közegek, egészségügyi felügyelők, megyei, járási, községi és kórházi orvo sok, a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumnak felügyelői, a ke reskedelmi kamarák tagjai és a kereskedelmi és iparügyi minisz terium delegált köztisztviselői. — Ezek vagy hivatalból, vagy pa naszok vagy feljelentések alapján végzik a kiszállásokat és szüksé ges nyomozásokat, melyről jegyzőkönyvet vesznek fel, rámutatva a bűncselekmény természetére és körülményeire, az elkövetés he lyére és idejére, a bizonyítékokra vagy a gyanúkra, amelyek a bü nösök terhére szolgálnak. A jegyzőkönyvek, kivéve az áruhalmozás (7. §.), az árfelhajtás (8. §.) és hamis számlák által (11. §.) el követett vétségek esetét, a hely színen véendők fel és ezek teljes bizonyítékot képeznek tartalmuk ra nézve mindaddig, míg azok ha mis volta megállapítva nem lett.

A jegyzőkönyvet az ezt felvevő hivatali közeg köteles legkésőbb 24 óra alatt az illetékes hatóság hoz betérjeszteni az összegyűjtött összes terhelő adatokkal együtt és beiktatás végett a járásbíróshoz átteendő.

A törvény 27., 28. és 29. §-a a tettenérés esetén a gyorsított eljárásról és az idézések mikéntiéről intézkedik.

(30. §.) A törvény szerint büntetendő összes esetekben a kereskedelmi és iparügyi miniszterium és a jegyzőkönyv felvételére jo gosult, fentebb felsorolt hivatali

közegek a bíróság előtt érdekel tülként megjelenhetnek és a hozott határozatok ellen jogorvoslattal élhetnek. A vádlott saját védelme végett oly szakértő személy kísé retében jelenhetik meg, a ki szak értelme alapján a bíróságnak a szükséges felvilágosításokat meg adni képes.

(31. §.) Az ítélkezésre az első fokon a járásbírók illetéke sek.

(32. §.) Az első fokú ítéletet csak felebbezéssel lehet megtámadni. Nincs helye felebbezésnek, ha az ítélet csupán 5000 leit meg nem haladó pénzbüntetést állapít meg. (Van azonban helye felülvizsgá latnak.) A felebbezési határidő 15 nap az ítélet kihirdetésétől, makacs ság esetén kézbesítésétől számít va. A felebbezés nem fogadtatik el, ha a kiszabott pénzbüntetés be fizetése nem igazoltatik. A feleb bezés felett az illetékes törvény szék ítél és ha az elítelt felmentetik, a törvényszék ítéletében a le fizetett pénzbüntetés azonnali vis zatérítését rendeli el.

(33. §.) Azon ítéletek ellen, melyeket a járásbírók első és utol só fokon (csupán 5000 leit meg nem haladó pénzbüntetésben marasztaló) hozott, továbbá a tör vényszék másodfokon hozott íté lete ellen az ítélet kihirdetésétől és makacsság esetén kézbesítéstől számított három nap alatt felülvizsgálattal (recurs) lehet élni. A felülvizsgálati bíróság a járásbíró ság ítélete ellen az illető törvény szék, a törvényszék ítélete felett a legfelsőbb semmitőszék.

(34. §.) A felebbezésnek a pénz büntetést kivéve, halasztó hatálya van a büntetés végrehajtására. A törvény nem intézkedik, hogy vaj on van-e halasztó hatálya a fe lülvizsgálatnak is. Nézetem szeri nt igen, mert a felülvizsgálatot 48 óra alatt fel kell terjeszteni és mindaddig, míg az iratok a járás bíróshoz le nem érkeznek, nem lehet a büntetés végrehajtása tár gyában intézkedni.

Befejező rendelkezések.

(35. §.) A befolyó pénzbünteté sekből a kereskedelmi és iparügyi miniszterium rendelkezése alatt álló külön alap létesítendő keres kedelmi iskolák létesítésére és a tilos nyereszkedés elfojtásával já ró költségek fedezésére.

(36. §.) A harácsolás, a denaturálás, hamisítás vagy tiltott áruk eladásával elkövetett cselekmé nyek esetén a hivatali közeg, aki a büntetendő cselekményt megál lapítja, azonnal el is rendeli, hogy azon áruk, melyek a büntetendő cselekmény tárgyát képezik, rend őri őrizetbe vétessenek avagy a terhelő költségen alkalmas helyen

elhelyeztessenek. A romlandó áruk azonnal eladandók.

A törvény 37. §-a intézkedik az elkobzott áruk eladásáról, az eladás költségeiről, a kiszabott pénz büntetésnek az eladási árból fede zéséről és a maradványnak az el itélt részére kiadásáról.

(38. §.) Az eddigi maximális árak a törvény kihirdetésétől szá mitott egy hónapig maradnak csak érvényben.

(39. §.) A kereskedelmi és ipar ügyi miniszterium vezérigazgató sága egy állandó bizottságot léte sit, amely figyelemmel kíséri a törvény végrehajtásának eredmé nyeit és megfelelő javaslatokat fog tenni a megtorlás minél biz tosabb és jogosabb gyakorlása tár gyában, figyelemmel az ország gazdasági helyzetére.

(40. §.) Amennyiben a törvény nem intézkedik, a büntető törvény és eljárás szabályait kell alkál mazni.

Nemzetiségi harc

a temesvári r. k. egyházban

(Aradi hittanár hozzászólása.)

Kaptuk a következő levelet: Az Aradi Közlöny szerkesztőségének Arad. „Nemzetiségi harc a temesvári r. k. egyházban” című közleményüknek csak két állítására kívánok reflektálni. 1. Pacha administrator a papi konferenciákon a német nyelvet használja. Magam is jelen voltam egy timisoarai papi konferencián, amelyen, bár a jelenlevők jó része értette a német nyelvet, az administrator ur magyarul szolt hozzánk és a konferencia végig magyar nyelven folyt.

2. Pacha administrator volt az első, ki felvetette a tervet, hogy a temesvári piarista gimnáziumot el kell németesíteni. Erre nézve szabadjon Glattfelder püspök 1923 január hó 18-án kelt II. sz. körleveléből a következő sorokat idéznem: „Kath. német ifjuságunk egyházas szellemének biztosítására s a kispapság sorainak állandó kiegészítése érdekében is valószínűleg szükségessége fog fennforogni annak, hogy az Emericanumot kifejlésszük s mellette lehetőleg egyházmegyei német gimnáziumot is létesítsünk.” Ennyit a körleveléből, püspök urunk elnöklése alatt folyt értekezleteken pedig ismételtén éppen a távozott magyar főpaptól hallottam, hogy ő is a piarista gimnáziumra gondolt tervének keresztülvitelére és pedig oly formán, hogy ottan parallel német osztályok szerveztesenek lehetőleg a piarista tanárok vezetése mellett.

Hogy a kérdés ma hogyan áll, igazán nem tudom, de tekintve az embereknek a nemzetiségi kérdésekben való elfogultságát és idegeskedését, Spektatornak a piarista gimnázium elnémetesítésére yo-

képviselőinek biztosítandó a jog, hogy panaszukkal közvetlenül a népszövetséghez fordulhassanak. 8. A népszövetség és a hága nemzeti közötti állandó döntőbírók kötelezően dönt a vitás kérdésekben. A 9. javaslat a népszövetségi tanács illetékességéről szól. 10. Gazdasági kérdésekben ugyanugy bánjanak a kisebbségekkel, mint a többséggel. 11. A kisebbségeknek biztosítandó a tanszabadság. 12. A népszövetség tanácsa mindenkor haladéktalanul megvizsgálja azokat az eseteket, amikor kisebbségi állampolgárokkal rosszul, vagy igazságtalanul bánnak. A 13. javaslat a menekültekről intézkedik. 14. A kiküldendő kisebbségi bizottságot a népszövetségi ligák uniójának irodája állíthassa fel.

A megindult vitában Berzevitzzy Albert világosabban megszervezett biztosítékokat kívánt. — Szüllő Géza csehországi magyar delegátus és Medinger csehországi német elfogadta a javaslatokat. Vrabcz cseh delegátus beható tanulmányozást kívánt. — Végül Dickinson angol delegátus kifejtette, hogy a kisebbségi kérdésnek a Balkánon és Középeurópában való megoldása nélkül nem biztosítható a béke.

— Elrabolták a münsteri dóm műkincseit. Londonból érkező szikrátvirat szerint a münsteri székesegyház világhírű műkincseit elrabolták.

százalékos. A dán korona, miután Dánia szintén inflációs politikát kezdett, erősebben csökkent, mint a svéd pénz, mert itt az árfolyamcsökkenés már újév óta tíz százalékos.

A ruhr-vidéki megszállás a francia frank árfolyamát leszállította, februárban volt a frank csökkenése a legmélyebb, újév óta majdnem tíz százalékos; azóta emelkedni kezdett a francia frank, úgy hogy árfolyamvesztése csak tíz százalék, míg nem a legutóbbi napokban világparitásba ismét nemlik a frank, ebben a romlásban természetesen követi a belga frank is.

Legerősebb a világparitásba a német márkának csökkenése, mert a német pénz január óta értékének száz százalékát veszítette el. Januári értékének 35 százalékára esett le a lengyel marka és 42 százalékára a magyar korona.

Természetes, hogy ezek a százalékok nálunk nem a dollár értékparitásához való viszonylatot fejezi ki, hanem csupán a januári paritásához való viszonyt, vagyis az egyes valutáknak csupán ez évi fejlődését vagy csökkenését mutatják. Így következett el az a furcsa helyzet, hogy a dollár mellett ma a világ legstabilabb valutája az osztrák korona és hogy a dollárhoz képest a bolgár leva, utána a finn marka viszonylagos árnyereséget tudtak elérni.

matkozó megállapításait csak fenn-tartással tartom elfogadhatónak. Arad, 1923. június 27. Tisztelettel: Elmer József, hittanár.

Aradmegyébe repatriált román családok kolonizálása.

(A prefektúra naggyűlést engedélyezett.)

A magyarországi Gyuláról, Kétegyházaról és Battonyáról a román hadsereg visszavonulása idején vagy azután Aradmegyébe repatriált román családok kérvényt nyújtottak most be a megyei prefektúrához, amelyben vasárnapra naggyűlést engedélyezését kérték. A repatriáltak vasárnap délután 3 órakor tartják gyűlésüket, amelynek engedélyezése már megtörtént és amelyen *Ardelean* jelenleg ottlaci, volt kétegyházi görög keleti román lelkész fogja ismertetni azt a memorandumot, amelyben kolonizálásukat kéri a repatriáltak a kormánytól. A memorandum ötvenesen és Buzsákon kéri a repatriált néhány száz román család kolonizálását olyan formában, mint az már Jugoszláviában a repatriált szerb családoknál történt. A memorandumot a naggyűlés jóváhagyása után a kormányhoz fogják felterjeszteni.

Kikövezik a Mosóczy-telepet.

(A városi tanács határozata.)

A Mosóczy-telep lakói ma terjedelmes kérvénnyel fordultak a város vezetőségéhez, amelyben az utcák kikövezését kérik. A telep lakói hathatós érvekkel támogatják kérésüket. Azt írják, hogy a Mosóczy-telep Arad egyik legnépesebb városrésze és az ottani adófizető polgárok éppen úgy megkívánhatják, hogy veszély és akadály nélkül közlekedhessenek, mint a többi városrészek lakói. A Mosóczy-telepen, ha esik az eső, olyan nagy a sár, hogy a közlekedés lehetetlen. Száraz időben pedig a fullasztó por teszi elviselhetetlenné a levegőt. A város érdeke is megkívánja, hogy ezt a fejlődésben levő városrészt kikövezzék és általában több gondot fordítsanak rá, mint eddig tettek.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott a Mosóczy-telep lakóinak kérésével. A kérvény felolvása után belátták a tanács tagjai a kérés jogosultságát és úgy határoztak, hogy sürgősen orvosolni fogják a telepen észlelt hibákat. Megbízták *Herling Gyula* városi főmérnököt, hogy a lehető legrövidebb idő alatt egy szakértő bizottsággal menjen a Mosóczy-telepre és a legszükségesebbnek látszó munkálatokról tegyen előterjesztést, amelynek alapján a Mosóczy-telep lakóinak évtizedes vágya fog teljesülni: Kikövezik a telep poros és sáros utcáit.

Mulatságok.

— A legszebb hölgyek kellemes emlékeket nyernek a Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak július 1-i parkünnepélyén. A szépségverseny értékes jutalomtárgyai Somló Testvérek cég kirakatában láthatók.

Megtalálták Sztambulijcsky önéletrajzát

(Anglia közbelépett a kisantantnál. — Bulgária nem akarja megzavarni az európai békét)

Szófiából táviratozzák: A bolgár nemzeti kormány pozíciója megszilárdult. A kormány most már a választások előkészítésével foglalkozik. A sajtó hangoztatja, hogy törvényhozó testület megválasztására szükség van. Az általános választásokat valószínűleg szeptemberre írják ki és az új szoborjanje októberben ül össze. — A kormány egyelőre még nem döntött arról, hogy a választásokat melyik választói törvény alapján ejtik meg.

Sztambulijcsky papirjai között a többi között egy testes íratcsomót találtak, amely Sztambulijcsky önéletrajzát tartalmazza. A kézirat avval kezdődik, hogy Bulgáriának legismertebb és legnépszerűbb embere kétségkívül Sztambulijcsky. Ebben a hangnemben folytatódik tovább az önéletrajz, amelyet Sztambulijcsky saját kezével vetett papírra. A lapok megtámadják azokat a kijelentéseket és cikkeket, amelyek a német sajtóban Radoszlavovtól származnak és amelyekben Radoszlavov — írja a bolgár sajtó — a mosfani kormány egyik tagjával sem állott barátságos viszonyban és bármit írjon vagy mondjon is, a felelősségrevonás alól nem menekszik, ha kísérletet tenne, hogy Szófiába visszatérjen. A sajtó élénk megelégedéssel fogadta azt a hírt, hogy Anglia a kisantantnál közbelépett Bulgária érdekében.

Szófiából jelentik: A négy napos küzdelemben, amely a katonaság és a hirhedt narancsszínű gárda közt Szlavovica mellett folyt, számos halott maradt a színhelyen. A gárda kétszáz halottat vesztett és szétszóródott. Sztambulijcskynek ötszáz hive van fogságban. — Ügyüket gyorsan vizsgálják, hogy az ártatlanokat elbocsássák.

Cankov miniszterelnök egy angol hírlapírónak kijelentette, hogy nagyon kellemesen érintik a barát ságnak azok a jelei, melyek Angliában a Cankov-kormány iránt megnyilatkozott avval, hogy Anglia a provokáló katonai intézkedések visszavonását ajánlotta Szerbiának. Cankov hangsúlyozta, hogy Bulgáriának időt kell adni a konszolidálódásra. Az új kormány be fogja bizonyítani Szerbiának, hogy a bolgár katonai támadástól való féltelme teljesen alap-talan. Bulgáriának nem szándéka megzavarni az európai békét, nem óhajt katonai vállalkozásba bocsátkozni Macedóniában, hanem megbizik a szövetségesek jóindulatában, hogy méltányosan rendezik dedsgacsi kijáró kérdését. — A kormány követni fogja *Daskaloff* és *Oboff* volt Sztambulijcsky miniszterek kiszolgáltatását. — A kormány egyébként hatályon ki-

vül óhajtja helyezni a *Gesoff* és *Marinoff*-kormány minisztereinek letartóztatásáról és vád alá helyezéséről szóló törvényt. Ezek közül a miniszterek közül még egy sem került bíróság elé; részben külföldre menekültek, részben börtönben sanyalódnak.

Politikai gyilkosság Berlin környékén.

— Akik meggyilkolták elbarátunkat. — Acélsisakosok és kommunisták harca. — Izgalmas „vadásznap” Rathenau halálának évfordulóján.

Berlinből táviratozzák: A *Rosbach* által alapított radikális jobboldali szervezetek mecklenburgi csoportjának hét tagja a szervezet egy tagját meggyilkolta. A gyilkosok közül négyet a rendőrségnek azonnal sikerült elfogni. A meggyilkolt és a gyilkosok egy olyan szervezetnek voltak tagjai, aminő a poroszországi s az ott egy hónappal ezelőtt betiltott német nemzeti szabadságpárt volt. A mecklenburgi szervezeteket azonban nem tiltották be és még most is működnek. Az áldozatot *Cadow* Walternek hívják és egyik vezető tagja volt a mecklenburgi *Rosbach*-szervezetnek. Szervezetbeli társai azonban azt hitték róla, hogy a kommunistákkal is összeköttetésben áll, ezért elhatározták, hogy *Cadow*ot meggyilkolják. Egy este leittatták, azután kocsira dobták és egy Berlin közelében levő erdőbe vitték. Itt a kocsirol lehajították és csizmák sarkával az arcába rugdostak a szerencsétlen embernek, majd beljebb hurcolták az erdőbe és a torkát elmetszették, majd három revolvergolyót röpítették a koponyájába. A holttestet másnap találták meg az erdőben. Érdekes, hogy a gyilkosságot úgy fedezték fel, hogy a „Vorwärts” című szociáldemokrata-lap szerkesztőségében két fiatal ember jelentkezett, akik elmondották a politikai gyilkosságot.

Halleből jelentik: Eisleben városban tegnap véres összeütközés volt az „Acélsisakosok” nemzeti szervezetének tagjai és a kommunisták között. Az „Acélsisakosok” a szervezet összes vidéki tagjait meghívták és erre a kommunisták ellendemonstrációt jelentettek be. A rendőrség minden előkészület megtett a rendbontás megállítására és sokáig sikerült is megőrizni a város nyugalalmát. Később azonban mintegy 100 felfegyverzett kommunista találkozott az „Acélsisakosok” fiatalemberekből álló csoportjával és összetűzés támadt közöttük, amelynek során egy kommunistát megöltek, tizenkettőt súlyosan megsebesítettek. Az „Acélsisakosok” közül négyen sebesültek meg súlyosan. A rendőrségnek végül is sikerült ismét helyreállítani a rendet.

Berlinből táviratozzák: Potsdamban *Rathenau* külügyminiszter meggyilkolásának évfordulóján a potsdami nacionalisták vadásznapot akartak rendezni. A franciák által kivégzett *Schlagetter* emlékére már előzőleg egy tölgyfát fellebogóztak, amelyet *Vogel* volt udvari lelkész áldott meg és beszédében *Schlagetter*t az igazi, hazájához hű német példájának mondta. Amikor a potsdami köztársá-

Bucarestből táviratozzák: A *Dimineata* értesülése szerint a jugoszláv kormány elhatározta, hogy az új bolgár kormányt nem ismeri el. A görög miniszterelnök kijelentése szerint az új bolgár kormány elismeréséről addig szó sem lehet, amíg annak külpolitikája ismeretessé nem válik. A Szófiában akkreditált diplomaták működése kizárólag a technikai munkák elvégzésére szorítkozik, emellett fogva az új bolgár kormány politikát jellegét teljesen nélkülözi.

sági szervezetek a nacionalisták készülő vadásznapjáról értesültek, elhatározták, hogy ellendemonstrációt fognak rendezni. Délben naggyűlést tartottak a potsdami Lustgarten-ben, amelyen szociálista és kommunista szónokok mondtak beszédeket. A gyűlés végeztével mintegy ötezer főből álló demonstráló republikánus csoport indult el Potsdam utcáira tüntetni és ez a csoport utközben szembetalálta magát a nacionalista ifjúsággal. A két csoport ugyan összeütközött egymással, de az idejekorán közbelépett rendőrség megakadályozta, hogy az összeütközésnek komolyabb következményei legyenek. A vadásznapot a nacionalisták megtartották, amelyen a régi német hadsereg számos leszerelt tagja egyenruhában jelent meg. Az imnenségen Potsdam főterén egy gárdavadászemlékművel lepleztek le, amelyen egy vadász alakja áll és jobb kezével kéziratot dob.

Bitófa vagy becsülei?

(Gróf Batthyány Tivadár a magyar nemzetgyűléshez. — Jánossy Zoltánt megfosztották mandátumától.)

Budapestről táviratozzák: A parlament folyosóján ma *Horváth* Zoltán függetlenségi képviselő szétosztotta a képviselőknek gróf *Batthyány* Tivadárnak a nemzetgyűléshez intézett kérelmét, amelyben azt kéri, hogy mint nyugalmazott belügyminisztert az 1920. évi X. törvénycikk alapján állítsák a bíróság elé. *Batthyány* kérelmében elmondia, hogy a nemzetgyűlés örgróf *Pallavicini* György mentelmi ügyének tárgya kásakor elfogadta a mentelmi bizottságnak azt az álláspontját, hogy beigazolódott az, hogy ő lázadásban résztvett, tehát esküszegő, a belgrádi fegyverszüneti tárgyalásokban résztvett, tehát hazááruló. Ezért nem adták ki *Pallavicini*t a bíróságnak, akit ő rágalmazásért jelentett fel, mert a Nemzeti Kaszinóból kigolyóztatta. Az kívánja most, hogy bíróság döntse el: bitófát érdemel-e vagy becsületet?

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén *Cseri* József pártönkivüli képviselő az indennitásról mondott beszédében megemlékezett arról, hogy ellenzéki képviselők körében bizonyos cseh területi ajánlatokról beszéltek, amit azóta a cseh lapok már cáfoltak. Ebben az ügyben kormányhatározatot kér. A nemzetgyűlés négyes bíráló bizottsága ma ülést tartott *Wolff* Károly elnöklésével, amelyen *Eckhardt* Ti-

bor előadó javaslatára alapján megsemmisítették Jánossy Zoltán a debreceni harmadik kerületben nyert mandátumát. Az indok az volt, hogy Jánossy a forradalom idején viselt dolgai miatt debreceni lelkesítő állásától megfosztották. Ezután megválasztották ugyan Hajduböszörményben lelkésznek, de ezóta nem jár a nemzetgyűlés ülésére.

A pénzügyminiszter Londonban

Tanácskozás Baldwinal. — A Resica-művek kormánybiztosai.)

Londonból táviratozzák: Bratianu Vintila pénzügyminiszter Párisból ide érkezett. A miniszter megérkezése után azonnal fogadta a Times munkatársát, aki előtt kifejtette pénzügyi programját. Bratianu Baldwin miniszterelnökkel és az angol pénzügyminiszterrel fog fontos tárgyalásokat folytatni a két ország között fennálló gazdasági kapcsolat kiszélesítéséről, valamint a külföldi tőkének a román gazdasági életben való részvételének arányáról és módjáról.

Bucurestiből táviratozzák: A Pressa értesítése szerint a Kormány a resicai művek igazgatóságába Orleanu kamarai elnököt, Tresan tábornokot és Butilia mérnököt delegálta kormánybiztosnak.

Mattasics-Keglevich haldoklik.

(Köburg Lujza regényének hőse nagy beteg.)

Bécsi távirat jelenti, hogy Mattasich-Keglevich Géza haldoklik az osztrák fővárosban. Egy pillanatra ismét aktuális lett Köburg Lujza szerelmi regényének ez a kissé már elhasznált portréja. Kétségtelen, hogy a fűhös közül még a legfrissebb időkben is sok riport és újságcikk íródott, főleg azokban az időkben, amikor Lujza hercegasszony budapesti ügyvédje, Visontai Soma dr. utján vehemens rohamot indított a maga vagyonaért.

Viharos kis történet a Köburg-Mattasics regény, beszárguldozta minden kontinens sajtó orgánusát. Emlékezetes az a párbaj, amelyen Mattasics-Keglevich Géza a hercegnő férjével, Köburg Fülöpvel vívott meg. Akkor már kétségtelemmé vált, hogy Lujza hercegnőt intim szálak fűzik a lovagias és kártartó Mattasichhoz, akinek sorozatos párbajai már híressé tették nevét. Bécsből — amikor a botrány egyre szélesebb hullámokat vetett és már a belga királyi családot is belekeverte az ügybe — Mattasicsot kiutasították. Lujza hercegnő utánaszökött lovagjának. Számítlan viharon és családi viszálykodáson át Mattasics még akkor Lujza szolgálatában állt, amikor a hercegasszonyt szanatóriumba csukatta a családja. Később Mattasics Keglevichet váltohamisításért elítélték, Lujza hercegnőt internálták. A szerelmeseik ismét Bécsben kerültek össze, ahol szűkös viszonyok között éltek, mert Lujza állandóan pereskedett a vagyonaért. Nagyon valószínű, hogy Mattasics-Keglevich esetleg bekövetkező halála lényegesen változtat majd a hercegnő családjának eddig elfoglalt álláspontján.

Utlevélszedelgő aradi fiatalember.

(Megszökött megbízói pénzével és okmányaival.)

Egy általánosan ismert előkelő családból származó aradi fiatalember ellen érkezett ma feljelentés az első kerületi rendőrségre. Az illetőnek nemrég verseskönyve jelent meg Aradon, majd detektív regények írásával foglalkozott. Manca Román tett ellene feljelentést, mert szerinte a fiatalember 11 ezer 800 lei erejéig megkárosította. Hetekkel ezelőtt elvállalta 14 ezer leiert egy amerikai utlevél megszerzését és felvett 11 ezer 800 lei előleget. Több aradi kereste fel ezután a fiatalembert, aki vállalta, hogy román nemzetiségű állampolgárok amerikai utleveleit is megszerzi. A napokban Manca Román felment az utlevél-szerző lakására, ahol megdöbbenve hallotta, hogy elutazott Aradról.

A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította hogy a fiatalember mindenkinek azt mondta, hogy Buziásra utazik. E hónap 21-én azonban elutazott Magyarországra. Magával vitte holmiját, csak néhány könyvet hagyott lakásán. A rendőrség folytatja a nyomozást, mert a fiatalember megbízóinak összes okmányait is magával vitte.

Hogy áll a leu?

Június 27-én fizettek 100 leiert:

Aradon:

2.91 svájci frankot,
8.58 francia frankot
17.54 szokot,
5.000 külföldi magyar koronát,
5.260 tényleges magyar koronát,
6.800 belöldi magyar koronát,
58.800 német márkát,
37.000 osztrák koronát.

Párisban 8.62 frankot

Budapesten 4450-4850 koronát

Bécsben 39000 osztrák koronát

Belgrádban 47.50 dinárt

Londonban 1 font 990 lei.

Irodalom, művészet

„Szöktetés a szerályból“ Sándor Erzsivel.

Az aradi színház illusztris vendégművésznője tegnap este Mozart bájos és finom muzsikájú operájában folytatta vendéglátását. A második felvonás nagy áriáját a legnehezebb operaáriának tartják, mert abban a mély alhangoktól a legmagasabb szopránig minden hangot kell énekelnie a művésznőnek. Sándor Erzsivel briliánsan oldotta meg feladatát és a csodaszépen elénekelt nagy ária után a közönség percekig ünnepelte. Tegnap este is énekművészetének teljességében gyönyörködhetett a publikum, mert kitűnő diszpozícióval énekelte végig az egész operát. A második felvonásbeli kuartett is szépen sikerült. Kertész Vilmos Belmonte szerepében oldotta meg szépen az opera énekes részét. Rácz Imre kedves és burleszk játéka, magyszerű basszbaritonja kitűnő Selimet adott. J. Halmos Mici jól diszponált volt, nyíltszíni tapsot is kapott. Faludy szertelenkedett énekében nincsen ritmus, hangja Pedrillo operánekst kívánó szerepét nem bírja. — Olasz jó volt. Gellért Pál karmester a zenekart kézben tartotta és lendülettel vezényelte. (b. i.)

* A nyári szinkör heti műsora. Csütörtök: Bohémek. Sándor Erzsivel és Kovács Kató vendégfellépéssel. Péntek: Amor, a pénzügynök. Szombat: Lakmé. Sándor Erzsivel bucsufellépéssel. Vasárnap d. u.: Legénybucsu. Győző Alfréd fellépéssel. Este: A szökött katoná. Barics Gyula fellépéssel.

* A halvány, szenvedő Mimi megható tragédiája még az operában is nem egyszer csal könnyeket a nézők szemébe. Sándor Erzsivel, a világhírű operanékesnő az eredetileg csütörtökre műsorra tűzött „Mignon“ helyett a „Bohémek“ Mimi szerepében is bemutatkozik az aradi közönségnek. A szerep egyike a művésznő legkiválóbb szerepeinek, amelynél nemcsak csodálatos énekindása, hanem az opera-sablonból messze kiemelkedő játékművésze is egyaránt csodálkozásra ragadja hallgatóit. A szenvedő, szerelmes és eltaszított Miminak minden fájdalma és minden tragikumja szivbemerkolóan érvényesül Sándor Erzsivel játékában és ez a játékművészet mintegy kiegészítő része csodás hangjának. A darab keretében Kovács Kató, az oradea-marei (nagyváradi) színház operanékesnője is fellép, aki Musette szerepét énekl. Sándor Erzsivel, akinek minden egyes aradi fellépése örömnapot jelentett a színházlátogató közönségnek, szombaton este a „Lakmé“-ban bucsuzik Aradtól és attól a közönségtől, amely minden egyes fellépése alkalmával páratlan szeretettel és tomboló tapsorkánnal ünnepelte.

* Aradon évek óta nem szerepelt már műsoron a szellemes francia bohózat „Amor, a pénzügynök.“ Felélesztése alkalmával minden ötlet, minden helyzetkomikum és minden frappáns hasonlat újszerűen hat. Az évek nyomtalanul siklottak el a darab felett is, mint ahogy a szerelem is mentes az öregedéstől és a humor, a tréfa és a pajzán jókedvet, amely a szerelemmel párosul ebben a darabban, még most is ép oly frissen hallennél a repriznél, mint egykor a bemutatkozó lázában. Amor, a pénzügynök pénteken este kerül színre.

* Barics Gyulának a művészfeladja meg a különös vonzóerőt a felújított régi daraboknak. Baritonja a szívek közepéig hat, megremegteti a lelkeket és ennek a hargnak nyomán művészi eseményé válik minden előadás és a közönség szeretete minden előadáson spontán módon nyilvánul meg. Vasárnap este a „Szökött katoná“-ban lép fel ismét Barics Gyula. Ennek a darabnak minden szépsége tolmácsolóra talál művészetében, amely eddig Arad legkedvencebb színészévé avatta Barics Gyulát.

* A legbájosabb Strauss-operett, a „Legénybucsu“ kerül színre vasárnap délután a nyári szinkörben. A bájos operett rendes esti szereposztásban megy és az előadás érdekességét növeli, hogy Győző Alfréd, az aradi közönség kedvenc komikus szintén fellép.

Ki akar szinigazgató lenni?

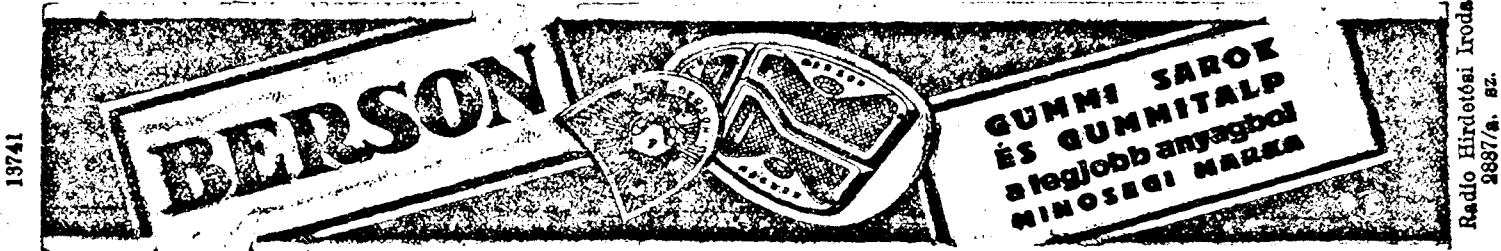
(Tömeges pályázatok az erdélyi koncesszióért.)

Alig hirdette meg az Erdélyi és Bársági Színészegyesület az erdélyi magyar színházak koncesszióira a pályázatot, máris tömegesen nyújtják be pályázati kérvényeket az igazgató-aspiránsok. Az aradi színház játszási engedélyért, mint megirtuk, négyen adták be pályázatukat. Híre jár annak is, hogy még egy ötödik pályázó is akad, aki nem színházi ember. Aradon színházi körökben már azzal tréfálják egymást az emberek, hogy nem akar-e valaki pályázni valamelyik erdélyi magyar színházra?

Most, hogy végignézzük az erdélyi lapokat, furcsa jelenségre akadunk. A szinigazgató-aspiránsok között női nevekkkel is találkozunk. Primadonnák pályáznak színházakra, mert nem elégszenek meg színpadi sikereikkel, hanem igazgatói babérokra is vágyakoznak. Így azt olvassuk, hogy a marosvásárhelyi színház igazgatója szeretne lenni Borás Rózsi primadonna, aki hosszú ideig tagja volt Szabó Pál marosvásárhelyi társulatának. Állítólag oly nagy összeköttetései vannak a primadonnának Marosvásárhelyen, hogy valóságos mozgalmat folyik az érdekében. A marosvásárhelyi színházért, mint egy erdélyi lap megírja, pályázik Tompa Béla az aradi színház rokonszenves bonvivánja is. Kivülük még Fekete Mihály a jelenlegi marosvásárhelyi direktor és Sümeget Ödön kolozsvári színész is pályáznak a koncesszióért.

A nagyváradi színházért is beállott a versengők sorába egy primadonna. Lapjelentések szerint Pintér Böske a nagyváradi társulat temperamentumos szubrettje is pályázik, akinek nemrég kellemetlen afférja volt a hatóságokkal egy szomorú ügyből kifolyólag. A nagyváradi színházért rajta kívül Parlasi Lajos a jelenlegi igazgató, továbbá Gróf László a színház tagja is verseng. Egy nagyváradi lapban azt is olvassuk, hogy Róna Dezső, az aradi színház igazgatója nemcsak az aradi koncesszióért, hanem a nagyváradiért is beadta pályázatát. Ezt a hírt fennfartással közöljük. Végül mint érdekességet megemlíti, hogy Inke Rezső az aradi színház tagja, jeles komikus Szántó Jenő az aradi színház művésze és Tompa József volt aradi színész szintén szinigazgatók szeretnének lenni. Valamennyien kisebb erdélyi kerületre adták be pályázatukat. Pályázó tehát akad bőven, amiből azt a következtetést lehet levonni, hogy nem is olyan rossz dolog szinigazgatónak lenni.

— Hol működnek az adóhívtóságok? Az aradi adóhívtóságok holnap, csütörtökön a következő utcákban folytatják működésüket: a II. a Cornel Leucutia (Dugonits) utcában, a III. a Ghiba Birta (Varjassy József) utcában, a IV. a Bratianu (Weitzer János) utcában, az V. a Caragiale (Csiky Gergely) utcában és ennek befejezése után a Desseanu (Révay) utcában, a VI. a Ioan Russu Sirianu (Aulich Lajos) utcában, a VII. az Alexandru Gavra (Csernovits Péter) utcában, a VIII. a Brumarel (Péter) utcában, a IX. az Oituz (Illés) utcában.

18741

BERSON

GUMMI SAROK ES GUMMITALP
a legjobb anyagból
MINOSEGI MARKA

Radio Hirdetési Iroda
2887/a. sz.

Gyomorfájás, étvágyhiány, emésztési zavarok, melyek gyakran csakis a belek renyheségének következményei, a FERENC JÓZSEF keserűviz használata folytán rövidesen elmúlnak.

A szerkesztésért:
KAROLY JOZSEF
felel.

Cenzurat:
JOAN NICHIN.

NYILT TER.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Dr. Barra Gyuláné szül. Rosenberg Helén a maga és számos rokona nevében a fájdalomtól lesújtva, megtört szívvel tudatja, imádott jó anyja

Özv. Rosenberg Lipótné szül. Reitlinger Emma

gyermekai boldogításának szentelt életének 85-ik évében folyó hó 26-án hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 28-án d. u. 4 órakor fogjuk az Izr. sírkert halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Aldás emlékére! Béke hamvaira!
Arad, 1923. június hó.

Özv. Bonitzer Ignátné, özv. Naschitz Jakabné, özv. Pollák Adolfné testvérei, özv. Radó Béláné, özv. Dr. Radó Károlyné menyei, Radó Kálmán, Barra Ernő, Berkovits Aladárné szül. Barra Margit, Radó László unokái, Radó Lilly, Radó Emil, Berkovits Mariette dédunokái. 3612

Részvétlifatogalások mellőzése kéretik!

Piața Stefan cel mare (Bélatér) A nagy

Circus Bela

Ma és mindennap nagy **disz előadás**

A közkedvelt magyar komikusok THE BARDS.

4 fekete ló, négyes táncgyüttese, elővezetve a Direktor által

W. Teodor világhírű podium művész. Lizi és Charly jonglőr számai.

Valamint a gazdag műsor kiválasztott számai.

Csütörtök, szombat, vasárnap- és ünnepnapokon d. u. 4 órakor

MATINÉ.

CIPESZMŰHELY utcára nyíló üzlethelyiséggel, legforgalmasabb útvonalon, gépekkel felszereléssel, nagy vevőkörrel, olcsón, sürgősen eladó. Ezenkívül a főter közelében, bármilyen üzletnek alkalmas üzlethelyiségek, fűszerüzletek, vendéglők, kávéház teljes berendezéssel. Bővebbet: Haász-iroda, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 13532

Perfekt
nőiszabásznő
vagy **szabász**
felvétetik.
Címkiadóhivatalban

Radnán, a város központján

nagyon szép ház 6 szobás lakással, 2 üzlethelyiséggel, 2000 m²-l területtel, szőlős kerttel olcsón eladó. Bővebbet: Haász-iroda, Strada Romanului 5. (Zrinyi-u.) 13532

Belvárosban

Gyönyörű földszintes 3 lakásos bérház, 4 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, 880 ezer Leiért. Magánház 5 szobás elfoglalható lakással, nagy pincével, a Varjassy Lajos-utcában 280 ezer Leiért. — Modern emeletes bérházak, kisebb házak, üzletházak eladók.

Bővebbet: Haász Albert ingatlanforgalmi rodája, Str. Romanului (Zrinyi-u.) 5. 13532

Cipőkereskedők, bánya- és gyári vállalatok figyelmébe ajánlja próbarendelést tenni **Hermle Mihály** páncotai nagybani cipőtermelő kézi munka által előállított férfi és gyermek cipőiből, mely árés minőség tekintetében versenyképes

Legolcsóbban lehet vásárolni női harisnyát, férfi és gyermek zoknit, triót, keztűt, gápcórnát, pamutot, szalagot, csipkét, himzést, gyöngyöt, gombot, bélést tüllt, aranyszálakat, gummi szalagot és egyéb szabó kelléseket **Bogyó Á.** rövidára, kötött és szövött üzletében Str. Eminescu 7. (Deák Ferenc-utca). 3614

Arad közelében lévő városban, a főútvonalon nagyon szép 7 szobás magánház, minden kényelemmel ellátva, istállóval, 2 udvarral, orvosnak, ügyvédnek, gazdálkodónak is alkalmas eladó. Bővebbet: Haász Irodájában, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) ahol az eladó ingatlanok és üzletek előjezése díjtalan. 13532

Legfinomabb esemege **az INCZE-féle székely-turó**
Gyártja: INCZE GYULA, Barót. Képviselet és bizományi raktár. **Bodnár Testvérek**, Strada Mecional 4. (Orczy-utca I.) 3619

Sarok fűszerüzlet belvárosban italméréssel és pincével **bérbeadó esetleg eladó.**
Cím: WALLINGER-irodában. 18279

Olesó vétele lesz annak, aki eljön **jul. hó 1-én (vasárnap)** délután **3 órakor** a **Str. Stribei Voda** (Mádások-utca) 7. (szerb templomtól 50 lépésnyire) számú azonnal elfoglalható ház **eladása** miatt tartandó önkéntes árveréséhez. Bővebbet: **WALLINGER - irodában** (Földes patika kapujával szemben.)

Hölgyeknek mindennapi használatra. Uraknak borotválkozás utánra ajánljuk a **HELACITOT** Izzadó fényes zsíros arc, egyszeri lemosásra csodás szép lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal volna bevonva. (Mitesszerek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb arczsépítő. — Készíti: **Dr. Földes és Hehs Margitcrome gyára** Budapest, I., Bertalan-utca 26. Arad—Uj-Micalaca. 18868

M. GARAM.
eri és női divatoipészet
ARAD, Str. Corvin 6. (Hunyadi-utca)
Vállalja a legújabb divatu
férfi-, női és gyermekcipők készítését elsőrendű anyagból a legjutányosabb árért. — Bármily fájós lábára készített cipőért felelőség vállalatik.

Izletes házi koszt házon kívül is, valamint kiváló hegyaljai borok és egyéb italok pontos kiszolgálás mellett kaphatók:

özv. Boros Ferencné polgári vendéglőjében
Str. Mijlocul si Str. Delevrance
(Közép- és Lahner-utcák sarkán.)
ahol **kosztosok felvétetnek** és különös **kedvezményt** kapnak.

Kaiser-Borax
Lemosás
Mindenkinek nagy
Áldás.
V-18875

Permetezze szőlőjét **OIDIUM ELLEN**
ERREDETI
„FLORISTELLA PALERMO“
Kénporral 18143
kgr.-ként 11 Lei 50 bani. :: 98-99%-os garantált minőségű **K É K K O** kgr.-ként 30.- Lei
D. ANASTASIU cégnél, Aradon, Bulevardul Regele Ferdinand Va.

Egészséges fogakat
ELIDA fogporát
ELIDA szájporát

Képvisele: **BARTHMES VIKTOR** ügynöksége által. Telefon 208. és 716.

Grenadin és delain ruha

ajándékok
leszállított ár-
ban kaphatók

JULIU PLESZ GYULA

cégnél, Arad, Str. Col. Piriol 3. (Végősmarty-u.) a színház épü-
let hátsó bejáratával szemben. : Minden vásárló egy
ajándékot kap. : Külön mértékosztály. 18640Az aradi JARDIN BARBAN (Baros-parki kioszk) Radó Sándor hirneves komikus szerepel saját műsorával
Julius hó 1-étől kezdve

Apró hirdetések.

Levelezés.

URIEMBER tengerpartra nyaralni megy fiatal urileány vagy uriaszony gardirozását vállalja és továbbra is barátja maradna. Választ a kiadóhivatalba „Keleti tenger” jelige alatt kér. 3622

Házasság.

HÁZASSÁG céljából szeretnék megismerkedni egy 30-40 év körülötti intelligens nővel, jó szív a fő, szépség mellette, kinek némi készpénz vagyona és lakáshelye van. Magam 42 éves jó képzettségű férfi vagyok, mindeddig vezetői állásokban volt tisztviselő, ki ezen lépéssel önállóítani szeretném magam. Diszkrétül uri becsülettel biztosítva. Leveleket „Komoly jellem” jelige alatt kérek kiadóra. 3603

Alkalmazás.

INTELLIGENTES deutsches Fräulein mit Klavierkenntnissen sucht Tagesstelle. Adressen in die Administration. 8624

FIATAL ügyes mindenek beférő azonnal felvétetik. Str. Consistorului 12 (Bathány-u.) 23. I. em. jobb. 5000

GAZDÁTISZT október 1-re 100.000 lei készpénz felébe vagy harmadába birtokot kivenne. Konvenció állást is elfogad. Címeket a kiadóhivatal továbbítja. 3479

FOGORVOSI assistensnőnek fiatal leány felvétetik. Dr. Spielberger, Str. Consistorului 16. 13158

MOZDONYVEZETŐ munkabíró iparvasúthoz kerestetik. Hőnigesz-cég, Halmagiu. 3607

HÁZMESTERNEK ajánlkozok gyermektelen házaspár. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13283

VIZSGÁZOTT nő kertész állást keres. Cím: Str. Cloșca (Szt. László-u.) 10. Berg Mihály. 3611

GYERMEKLEÁNYT, megbízható koresek 3 éves kisleányhoz azonnalra. Néműl tudok előnyben. Cím: Kelet hírlapiroda. 13159

SUCHE INTELLIGENTES verlässliches deutsches Fräulein zu vierjährigen Mädchen Flam, Bul. Carol, 56. (Erzsébet-körút 12.) 3620

EGY megbízható mindenek szakácsnő jó fizetéssel 3 tagú családnak felvétetik. Str. Mocioni 3. (Orczy-utca) 27. 3616

Lakás.

DISCRÉT BEJÁRATU bútorozott szobát keres Aradra ellátogató idegen ur ember. Ajánlatok „600 jeligére” a kiadóba kéretnek. 3575

MODERN LAKÁST KERESSEK legalább négy szobával. Magas bért fizetek. — Ajánlatok Director Petrescu, Hotel Central 46. sz. szoba. 3584

BELVÁROSBAN elegáns különbejáratu bútorozott szobát keresek. Bér mellette jeligére a kiadóba. 3623

Vétel és eladás.

BOCK és nő nyereg eladó. Str. Hotoran (Erzsébet-u.) 5/a. 13153

VILÁGOS búkk, alig használt háló- és konyhaberendezés eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 13283

SÉLYEM PÁPLANOK, 10 m. fluom lenvászón, fehér angol vászón kostüm, gyöngy ruhadiszek, csipkefüggönyök, butorok, íróasztal, dísz tárgyak, étkező szervizek, babakelengye, vaddisznóbőr, ágynemű, asztalnemű stb. eladó: Str. Consistorului 12 (Bathány-u. 23.) I. em. jobbra. 1000

MICALACA-VECHE (Ó-Miklakán) 1 szoba konyha butorral olcsón azonnal elfoglalható. Holik, Rövid-utca 7. 8609

URISZOBA vadonatul eladó. Salon Artistique Fischer Elz-palota. 13576

25 szilvaskád eladó, esetleg bérbeadó. Baumann, Str. Josif Vulcan 6. 3548

Régi hamis fogakat és tört aranyat vesz ZINNER ékszerész, Strada Mețianu (Ferry-u.)

Plombált, valódiszegedi édesnemes, rózsaszín és mercantil

PAPRIKA

szükségletét mindenkor a legelőnyösebbben szerezheti be:

BODNÁR TESTVÉREK

szegedi paprika-import, romániai fölerakataiban ARAD, Strada Mocioni No. 4. (Orczy-utca) 1. szám. Eladás csak nagyban.

MANILLA-ZSINEG

eredeti amerikai STANDARD-minőségben (nem pótlék vagy Sisalzsinég)

gombolyagokban à ca 2¹/₂ kg. és zsákokban à ca 25 kg. bito-netto

500 kg. alatti vételnél kg.-ént Lei 60.—

500 kg. felüli vételnél kg.-ént Lei 59.—

1000 kg. felüli vételnél kg.-ént Lei 58.50

kapható ab raktár, azonnali szállításra, amíg a készlet tart. 3385

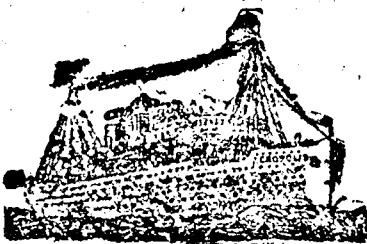
E. SZ. G. E. GEPO SZTALYA.

Sibiu (Nagyszeben), Ső-utca 22.

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: CUNARD LINE S. A. R.

Legkényelmesebb utazás és kitűnő élelmezés minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földmivések kik Braziliába kivándorolnak,

pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanigy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 2790

A Holland Királyi Lloyd fiókja:

CUNARD LINE S. A. R. Timișoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

KITÜNŐ hangu bécsi zongora olcsón eladó. „Uranus”-iroda, főpostával szemben. 13908

TÜZIFECSKENDŐ cséplőgéphez, vendéglői sparhert eladó Virzsinia Hotorán (Erzsébet-utca) 7/b. 3553

ARANYOZOTT keretű tükör 138/88 cm, nagyságban eladó. Str. Joan Kalvin. 18. 13281

SZOBRÁSSZERSZÁM mindenféle kapható, finom angol gyártmány. Bittenbinder szobrászmester, Hattyu-utca 61. Timișoara (Temesvár.) 3610

CSILLÁROK és festmények eladók. Cím a kiadóban. 3618

A NAQY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgösen keresünk antik bútorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon, Ortutay-palota. 13572

Ingatlan.

60 KAT. hold prima föld. Aradhoz egész közel, kisebb részletekben is, továbbá 60 hold a vingal határban, eladók. Bővebbet: Haász-iroda, Str. Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 13522

KÜLVÁROSBAN 2 és 3 szobás lakásból álló ház, melyben 3 szobás lakás elfoglalható, azonkívül ugyanott egy magánház elfoglalható 2 szoba és üzlethelyiséggel eladó. „Uranus”-iroda, főpostával szemben. 13908

SIRIÁN két katasztrális hold szálló épülettel, pincével, teljes felszereléssel 75 ezer leiert eladó. „Uranus”-iroda, főpostával szemben. 13908

Uzletek.

JÓ FORKALMU cipészüzlet teljes berendezéssel eladó, ugyanott 2 szoba, konyha, modern hálószoba és konyha bútorral átadó. Cím a kiadóhivatalban. 3588

KORCSMA billiárdal, fűszerüzlettel és trafikál országút mellett, betecség miatt sürgösen eladó. Cím a kiadóban. 3621

Ellátás.

INTELLIGENS hivatalnoknő feltétlen URICALÁDNÁL TELJES ELLÁTÁST KERES esetleg fürdőszobával. Cím a kiadóhivatalban. 3615

Különféle.

EZERJÓFÚ gyomorellixir, páratlan hatásu szer gyomor és bélbántalmak étvágytalanság, hányinger, fejfájás, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógy szerár Aradon. 10831

Modern lakás

3 szobás mellékhelyiségekkel, lelépési díjjal kerestetik. Lehetőleg a belvárosban. Közvetítők díjazatnak. 13159

Cím a „KELET” hírlap-irodában megtudható.

Brilliansárat, gyöngyöt, platinát, arany és ezüst árukat és hamis fogsorokat magas áron veszek: Kun ékszerész, Arad.